«Kişinin kendi malı, hayır yaparak önceden gönderdiğidir. Mirasçısının malı ise (harcamayıp) geride bıraktığıdır!»

İbn Mes'ud merfû olarak rivayet ediyor: Allah rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-: "Hanginize mirasçısının malı kendi malından daha sevimlidir?" diye sordu. Onlar: "Ey Allah'ın Rasûlü! Hepimiz malımızı mirasçının malından daha fazla severiz." dediler. Bunun üzerine Peygamber –sallallahu aleyhi ve sellem de-: «Kişinin kendi malı, hayır yaparak önceden gönderdiğidir. Mirasçısının malı ise (harcamayıp) geride bıraktığıdır!» buyurdu.

[Sahih Hadis] [Buhârî rivayet etmiştir]

Hadisin Manası: Nebi –sallallahu aleyhi ve sellem- sahabelerine; «Hanginize mirasçısının malı kendi malından daha sevimlidir?» diye sordu. Yani hanginiz mirasçısından miras yoluyla alıp, sahip olduğu malı kendi eliyle kazandığı maldan daha fazla sever. Onlar: "Hepimiz malımızı mirasçının malından daha fazla severiz." dediler. Yani her insan kendi eliyle kazandığı tam tasarruf sahibi olduğu malını, başkasının malından daha çok sever. Zira insan kendi malı, istek ve arzularını gerçekleştirmesi için bir vesiledir. Bunun üzerine Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem-: «Kişinin kendi malı, hayır yaparak önceden gönderdiğidir.» Yani kişinin hayattayken kendisi için, hac ibadeti, vakıf bırakmak, okul yapmak, cami, hastane inşa etmek, ailesi ve kendisi için harcadıkları mal ve mülkü kıyamet gününde önünde bulacaktır. Dünya hayatında Allah yolunda harcamayıp, biriktirdiği malı kendine ait olmayıp, mirasçılarına taksim edilecektir. Hiçbir karşılığını bulamayacaktır. Bu manada İmam Müslim Abdullah b. Eş-Şıhhîyr –radıyallahu anh-'den bir hadis rivayet etmiştir. "Allah Rasûlü'nün yanına gelmiştim. Sizi çokluk oyaladı ayetini okuyordu. Ademoğlu malım malım, der durur. Senin yiyip tükettiğin, giyip eskittiğin veya sadaka verip baki bıraktığın malından başkası mı vardır?" Bu hadis insanın kendisine ait malın tümünü Allah yolunda harcaması gerektiği anlamına gelmez. Manası şöyledir: Nasıl ki insan mirasçılarına mal bırakmak için çalışıp, didinir. İşte böyle aynı ciddiyetle ahireti için da çalışıp, bir şeyler biriktirmesi gerekir. Kendisi için, hanımı, çocukları ve anne babası için harcaması farz olan masrafların dışında artan malını ahireti için harcamalıdır. İnsanın bu sayılan kişilere bakması farzdır. Ebu Umame –radıyallahu anh-'dan rivayet olunan bir hadiste Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır: «Ey insan, fazla olan malını harcaman senin için hayırlıdır. O malı yanında alıkoyman senin için şerdir.» Müslim, 2/718, no:1036.